

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 15 (1089) • Чавер, 24 красавіка 1975 г. • Цана 2 кап. • Газета выходзіць з 1935 г.

ЗВАРОТ

УДЗЕЛЬНІКАУ ЗЛЭТУ СТУДЭНТАУ-ВЫДАТНІКАУ ДА УСІХ
СТУДЭНТАУ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

Дарагія сябры!
Мы жывём у цудоўны час— час навуковых адкрыццяў і працоўных здзяйсненняў, час, калі увесь савецкі народ паспяхова працуе, ажыццяўляючы рашэнні XXIV з'езда КПСС, калі ўсе савецкія людзі рыхтуюцца да сусрэчы выдатны юбілей—30-годдзе Вялікай Перамогі савецкага народа над фашызмам.
Нашы бацькі прайшлі цяжкі, але слаўны шлях. Ён быў адзначаны гераічнай Кахоўкай і легендарным «Сталінград», асымучкай хлеба ў рэвалюцыйным Петраградзе і ваенным бакадзім Ленінградзе, працоўнымі мазалямі Магіткі, мноствам брацкіх і безымянных магіл і заўчаснай сьвінэй нашых маці. У тых суровых і вогненых гады ў самаадданай барацьбе за перамогу сацыялізму бачылі яны вышэйшы змест жыцця. Ніколі ў нашай

памяці не сатруцца імёны тых, хто сваёй крывёю і жыццём заплаціў за наша сённяшняе цудоўнае жыццё, хто сваімі рукамі ствараў шчасце для будучых пакаленняў.
Мы цяпер маем магчымасць адкрываць і дэдавацца пра тайны свету—вучыцца. Гэтым мы абавязаны народу і Камуністычнай партыі. Наша галоўная задача і абавязак—вучоба. 1350 студэнтаў універсітэта здалі з'ёмную экзаменацыйную сесію толькі на «выдатна», 4357 — на «добра» і «выдатна». Амаль усе выдатнікі—удзельнікі СНТ.
Падрыхтоўка кваліфікаваных спецыялістаў арганічна звязана з камуністычным выхаваннем.
Мы заклікаем вас вучыцца і працаваць пад лозунгам «Усё для паспяховай вучобы» і дабіцца павышэння паспяховасці студэнтаў да 95 працэнтаў, а

таксама ліквідацыі пропускаяў заняткаў па ныважлівых прычынах.
Мы, студэнты-выдатнікі, абавязуемся:
— перадаваць свой вопыт першакурснікам;
— арганізаваць пастаянна дзейную кансультацыйную пункты пры Ленінскіх пакоях інтэрнатаў;
— стварыць такую атмасферу, каб кожны выдатнік зразу меў: яго вучоба—справа грамадская, дапамога адстаючаму таварышу — яго камсамольскі доўг і абавязак;
— прыняць актыўны ўдзел у рабоце вучэбна-выхаваўчай камісіі.
Мы заклікаем вас развіваць грамадска-палітычную актыўнасць. Кожны савецкі спецыяліст павінен быць грамадскім дзеячом.
Мы, удзельнікі з'лёту, выказваем шэрагу ўпэўненасці, што студэнцкая моладзь універсітэта новымі поспехамі ў вучобе, сваімі грамадскімі справамі адкажа на клопат народа, партыі, будзе і надалей з гонарам выконваць вялікія запаведы Ільча, дастойна сусрэчы 30-годдзе Вялікай Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

22 КРАСАВІКА
105 ГОД 3 ДНЯ НАРАДЖЭННЯ
У. І. ЛЕНІНА

ПАЧАЛОСЯ БУДАўНІЦТВА

Светлай памяці студэнтаў, аспірантаў, рабочых і служачых, прафесараў і выкладчыкаў Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, аддаўшы сваё жыццё ў баях за Савецкую Радзіму ў гады Вялікай Айчыннай вайны супраць нямецка-фашысцкіх за-

хопнікаў у 1941—1945 гг., пачалося будаўніцтва Памятнага знака.
Нягледзячы на дрэннае надвор'е, ва ўніверсітэцкім двары ўжо некалькі дзён кіпіць работа. Асабліва самаадданая працавалі 19 красавіка студэнты юрфака, бацькі СБА імя Героя Савецкага Саюза У. Амеля-

нюка (журфак), студэнты 6-й групы IV курса фізфака Н. Катовіч, М. Баргман, І. Мажэй, В. Александровіч, В. Рыбчанка, Л. Сыркін, Л. Ерахаўец, В. Ліскі, А. Сакалоўскі, В. Зелянюк.
25 студэнтаў падрыхтоўчага факультэта аддзялення фізікі выступілі з ініцыятывай адпрацаваць на будаўніцтве Памятнага знака адны рабочы дзень.
П. САЛАУ.

ЛЕНІНСКІ ўРОК

У актавай зале філфака сабраліся студэнты першага курса, якія прыйшлі на свой першы ў студэнцкім жыцці Ленінскі ўрок.

Ён пачаўся выкананнем песні «Не расстануся з камсамолам». А потым слова ўзялі першакурснікі. Тамара Абрамчык, Аня Грыцько і Аня Гавака расказалі аб першых камсамольскіх арганізацыях нашай краіны, аб тых, чыё юнацтва прайшло ў акапах грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў.

Мінутай маўчання ўшанавалі прысутныя памяць былога студэнта філфака Анатоля Чарэпка, які загінуў у гады Вялікай Айчыннай вайны.

З вялікай цікавасцю слухалі прысутныя выступленне куратора Д. П. Багровай, якая змагалася ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў партызанскім атрадзе.

Дзіяна Пятроўна расказвала аб сваім партызанскім жыцці, аб сябрах, што не вярнуліся з суровых палёў Айчыннай вайны. У заключэнне Д. П. Багрова пажадала першакурснікам з гонарам пранесці праз жыццё высокае званне камсамольца.

Цікаваць выклікала ў студэнтаў выступленне п'янеркі з падшэфнай школы Олі Далгарукавай. Па-дзіцячаму шчыра расказвала Оля сваім старэйшым сябрам аб школе, сваіх аднакласніках. Яна запуніла прысутных, што п'янеры школы прыйдуць да Дня Перамогі толькі з добрымі і выдатнымі адзнакамі.

У канцы сходу студэнты-першакурснікі паднеслі сваім гасцям букеты жывых кветак.

І. ФЕДАРОВІЧ,
першакурсніца філфака.

БДУ — НАРОДНАЙ ГАСПАДАРЦЫ

НОВЫ ПРЫБОР

ВДНГ СССР—заслужанае прызнанне тэхнічных пераваг новага прыбора, высокая ацэнка вынаходніцкай думкі нашых маладых вучоных.

У мінулым годзе ў ліку лепшых навуковых распрацовак прыбор ПКГ-1 прадстаўляў нашу краіну на міжнароднай выстаўцы ў Балгарыі.

У бліжэйшы час яму зноў прадстаіць далёкая пазедка. На гэты раз у г. Мілан (Італія), дзе ён будзе экспанавацца на міжнароднай выстаўцы «Дасягненні савецкай навукі і тэхнікі».

Я. ЛАТУШКА,
старшы інжынер АНТІ.

Супрацоўнікамі кафедры электрафізікі І. А. Кабаком, А. Ф. Шылавым, студэнтам І. І. Каліва распрацаваны і выраблены прыбор для даследавання па перадачы і прыёму інфрачырвонага выпраменьвання ў сістэмах аптычнай сувязі, дальнамеры і тэлекіравання.

Арыгінальнасць прымененага ў прыборы генератара імпульсаў накічкі, прастата схемнага вырашэння, пашырэння функцыянальнага магчымасці былі заслужана ацэнены спецыялістамі: сярэбраны медаль

У пяцікурсніку гэтымі днямі адбываецца многа падзей: абарона дыпломных, дзяржэкзамены і, канешне, размеркаванне на працу.
НА ЗДЫМКАХ: ідзе пасяджэнне камісіі па размеркаванні на факультэце журналістыкі; вырашэння свайго лесу чакае Таццяна Ягорава.
Фота С. Дзеянкова.

СЛОВА—ФІЗФАКУ

Фізічны факультэт. Гэта каля 2300 студэнтаў, 112 аспірантаў, 157 выкладчыкаў, сярод якіх 7 акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў АН БССР, 11 прафесараў і доктараў навук, 59 дацэнтаў і кандыдатаў навук. Гэта звыш 120 навуковых супрацоўнікаў і некалькі дзясяткаў чалавек дапаможнага персаналу.

15 кафедраў факультэта, прадстаўляючы фактычна увесь спектр сучасных фізічных спецыялізацый, рыхту-

юць спецыялістаў для многіх галін прамысловасці, навукі і культуры нашай краіны.

Буйнейшымі з'яўляюцца кафедры фізікі паўправаднікоў, радыёфізікі і электронікі ЗВЧ, ядзернай фізікі, фізічнай аптыкі і спектральнага аналізу.

Але і ўсе іншыя кафедры факультэта, аснашчаныя сучасным абсталяваннем, праводзяць інтэнсіўную вучэбна-метадычную работу

і выконваюць актуальныя навуковыя даследаванні. Да-статкова сказаць, што толькі па гаспадарчадагаворных тэмах факультэт выканаў у 1974 годзе аб'ём навуковых прапрацовак і даследаванняў на суму 1,5 мільёна рублёў.

У 1971 годзе на базе праблемных лабараторый факультэта ўтварыўся інстытут прыкладных фізічных праблем, які ў цесным узаемадзеянні з кафедрамі

факультэта праводзіць даследаванні па самых актуальных напрамках фізічнай навукі.

Кожны год папаўненне факультэта—звыш 500 першаккурснікаў дзённага і вярчальнага аддзяленняў, аб якіх кажа лекцыю факультэта працягвае клопат з першых дзён вучобы.

Пройдзе некалькі год, і ва ўніверсітэцкім гарадку, які узводзіцца па вучэбна-акадэмічнай Курчатава, паднімецца новы прасторны фізічны корпус, у якім будуць створаны яшчэ лепшыя умовы для вучобы і навуковай творчасці.

Асістэнт кафедры паўправаднікоў Міхаіл Лукашэвіч вядомы на фізічным факультэце як камсамольскі актывіст. Ён сакратар камсамольскай арганізацыі кафедры. Фота Г. КРАСКОВСКАГА.

КАФЕДРЫ фізічнай аптыкі і спектральнага аналізу пачалі сваю работу з 1953 года. Выкладчыкі гэтых кафедраў чытаюць для студэнтаў спецыяльныя лекцыйныя курсы па атамнай і малекулярнай спектраскапіі, электрамагнітнай тэорыі святла і квантавых генераторах, малекулярнай аптыцы, спектраскапіі кандэнсаваных асяроддзяў і інш.

Важнейшыя спецыяльныя студэнтам-оптыкам чытаюць вядомыя вучоныя, якія ўнеслі вялікі ўклад у развіццё савецкай навукі: Б. І. Сцяпанюк, А. Н. Сеучанка, Л. В. Валадзько, Д. С. Умрэйка, Г. П. Гур'яновіч, К. Н. Салауб'ю. Паралельна лекцыйным курсам праводзіцца спецыяльны студэнцкі практыкум. Студэнцкія лабараторыі атамнай спектраскапіі, малекулярнай спектраскапіі, люмінесценцыі, аптычных квантавых генератораў, геаметрычнай аптыкі аснашчаны сучасным абсталяваннем.

Вялікая ўвага на аптычных кафедрах удзяляецца арганізацыі студэнцкай навуковай работы. Пачынаючы з II і III курсаў, студэнты-фізікі прыцягваюцца да навуковай работы ў лабараторыях кафедраў пад кіраўніцтвам вопытных навуковых супрацоўнікаў. Кожнаму студэнту прадстаўляецца індывідуальная тэма навуковага даследавання, якая вырошчваецца з перспектывай далейшай прапрацоўкі пры выкананні курсавой і дыпломнай работ.

Сур'езныя адносіны студэнтаў да засваення вучэбнага плана і да навуковых даследаванняў у лабараторыях прыносяць свае істотныя вынікі. Нашы студэнты паспяхова выступаюць на ўніверсітэцкіх, міжвузавскіх і ўсесаюзных канферэнцыях і сімпозіумах, займаюць прызывыя месцы на конкурсах студэнцкіх навуковых работ. Так, за 1974 год студэнтамі, якія спецыялізуюцца на аптычных кафедрах, было зроблена 22 даклады на XXXI студэнцкай навуко-

СПРАВЫ ОПТЫКАЎ

вай канферэнцыі Белдзяржуніверсітэта, 5 — на III Рэспубліканскай канферэнцыі маладых вучоных, 1 — на V Усесаюзнай канферэнцыі па вакуумнай і ультрафіялетавай спектраскапіі. Нашы студэнты паслалі ў 1974 годзе 13 артыкулаў у навуковыя часопісы і адну заяўку на аўтарскае пасведчанне ў Дзяржкамтэт па адкрыццях і вынаходніцтвах пры Савецкім Міністэрстве ССРСР, занялі 5 прызывых месцаў у аглядае конкурсу «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс».

Базай для выканання студэнцкіх навуковых даследаванняў служыць таксама лабараторыя інстытута фізікі АН БССР і інстытута прыкладных фізічных праблем пры БДУ. аддзель і лабараторыя КБТЭМ, аптычнага завода імя С. І. Вавілава, вытворчага аб'яднання «Інтэграл».

Выпускнікі аптычных ка-

федр паспяхова працуюць на вытворчых прадпрыемствах Мінска і іншых гарадоў Беларусі. Патрэбна адначасна, што нашы выпускнікі акладаюць значную частку супрацоўнікаў інстытута фізікі АН БССР, Супрацоўнікі лабараторый аптыкі кандэнсаваных асяроддзяў, люмінесценцыі і нелінейнай спектраскапіі амаль усе з'яўляюцца выпускнікамі нашай кафедры.

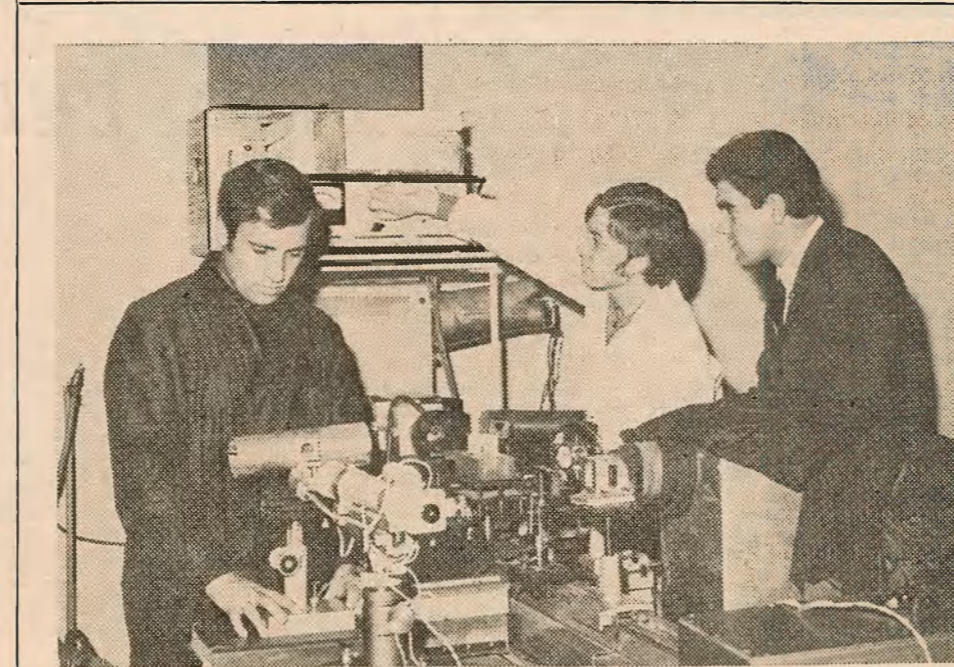
Навукова-тэматыка кафедры фізічнай аптыкі і спектральнага аналізу цесна звязана з навуковымі даследаваннямі, што праводзяцца ў інстытуце прыкладных фізічных праблем. Сумесна з лабараторыямі люмінесценцыі, аптыкі кандэнсаваных асяроддзяў і нелінейнай спектраскапіі праводзіцца даследаванні спектральна-люмінесцэнтных якасцей крышталюў залучэнню ўрану (навуковы кіраўнікі А. Н. Сеучан-

ка, Л. В. Валадзько, Д. С. Умрэйка), фізічных якасцей «вадкіх» крышталюў (навуковы кіраўнікі Л. В. Валадзько), фізіка-хімічных якасцей арганічных перакісных злучэнняў (навуковы кіраўнікі І. П. Зянькоў), даследуюцца кароткачасовыя працэсы (10^{-8} — 10^{-9} сек.) узаемадзеяння святла з рэчывам (навуковы кіраўнікі Л. В. Валадзько, А. Ф. Чарняўскі).

Навукова-даследчыя лабараторыі абсталяваны найбольшымі навуковымі прыборамі, якія пастаўляюцца савецкімі прадпрыемствамі, фірмамі ЗША, Японіі, Швейцарыі, ГДР.

У рамках фізічнага факультэта аптычныя кафедры падтрымліваюць цесныя сувязі з Іенскім універсітэтам імя Ф. Шылера (ГДР). Нашы студэнты рэгулярна выяжджаюць на вытворчую азіямленую практыку ў Іенскі універсітэт, а мы, у сваю чаргу, прымаем у сябе іенскіх студэнтаў.

М. ПАСЛЯДОВІЧ, дацэнт.

Працоўныя будні лабараторыі аптыкі.

Фота Г. МАРЗОБА.

Кожныя 20—25 гадоў магутнасць электрастанцый нашай краіны ўзрастае ў 10 разоў. Па прагнозах вучоных такіх тэмпаў захавання да канца стагоддзя: гэтыя патрабы народная гаспадарка. Што можа з'явіцца крыніцай энергіі, шэнь на Зямлі неабходная колькасць паліва, як уздзейнічаюць на асяроддзе чалавек і атамныя электрастанцыі?

На гэтыя і многія іншыя пытанні адказвалі 22 сакавіка лаўрэат Ленінскай прэміі акадэмік АН БССР А. К. Красін, член-карэспандэнт АН БССР В. Б. Несцяярэнка, доктар тэхнічных навук А. А. Міхалевіч. Усе яны, а таксама многія іншыя вядучыя вучоныя інстытута ядзернай энергетыкі з'яўляюцца актыўнымі супрацоўнікамі кафедры ядзернай фізікі і мірага выкарыстання атамнай энергіі: чытаюць лекцыі, праводзяць семінарыяныя заняткі, ажыццяўляюць кіраўніцтва навуковай работай студэнтаў.

На гутарку, якая адбылася ў корпусе радыёфізікі,

КАБ АТАМ СЛУЖЫЎ МІРУ

прышлі і студэнты I і II курсаў. Іх больш, чым каго-небудзь іншага, цікавіць, што робіцца на спецыяльнай кафедры, на якой з іх спецыялізавацца.

Кафедра ядзернай фізікі заснавана ў сакавіку 1961 года. Раней спецыялістаў-ядзерчыкаў запрашалі з РСФСР. Так было і на гэты раз. У БДУ прыехалі тры супрацоўнікі Ленінградскага Радыевага інстытута на чале з кандыдатам навук А. Н. Пісарэўкім. Прыехалі... у пусты мясціні на першым паверсе былога хімічнага корпуса.

Неўзабаве адбылася абарона першых курсавых работ, першых дыпламаў, а ў 1963 годзе — першай кандыдацкай дысертацыі.

Пасля былі гады вялікіх і малых поспехаў, дасягненні і няўдачы. Кафедра расла. Пастрабавалі мы ня-

даўна падлічыць, каго падрыхтавала кафедра за 14 гадоў існавання. Атрымалася: выпускнікоў універсітэта — звыш 500, кандыдатаў навук — каля 40, доктараў навук — 5.

Галоўная наша мэта — высокая якасць выкладання, адпаведнасць зместу чытаемых курсаў і наогул усіх відаў педагагічнай работы сучаснаму узроўню развіцця навукі і тэхнікі. Гэта нялёгкае заданне, тым больш для спецыяльнай кафедры, таму што ядзерная фізіка, і асабліва ядзерная энергетыка і ядзерная электроніка, развіваюцца выключна высокімі тэмпамі, а імяна яны ствараюць кола навуковых інтарэсаў нашых супрацоўнікаў.

Добра вядома, што чалавек працуе па-сапраўднаму творча і прыносіць найбольшую карысць толькі калі

ён шчыра захапляецца сваёй працай, калі яна яму падабаецца. Выкладчык, у сваю чаргу, наўрад ці зможа захапіць аўдыторыю лекцыяй, усе матэрыялы якой сабраў з кніжак. Таму абавязкам кожнага нашага выкладчыка з'яўляецца актыўная навуковая работа.

У гэтай рабоце прымаюць удзел і студэнты. Студэнтам III—V, а часам і I—II курсаў даручаюцца работы, якія з'яўляюцца часткай або этапам даследавання і прапрацовак, выконваемых на кафедрах, у сектары ядзернай электронікі пры кафедрах і ў аддзеле электронічных сістэм навукова-даследчага інстытута прыкладных фізічных праблем, з якімі мы цесна супрацоўнічаем.

На нашу думку, усведамленне таго, што твая работа сапраўды патрэбна — адзін з найбольш дзейных

стмуляў для самых сур'езных адносін да даручанай справы, стымул для удзялення авалодання ведамі, для вучобы ў самым высокім сэнсе.

Нямала сіл і энергіі затрачана на тое, каб зрабіць больш змястоўнымі лабараторныя заняткі, наблізіць іх да умоў рэальных даследаванняў. Многія работы лабараторнага практыкума выконваюцца на стэжах інстытута ядзернай энергетыкі АН БССР і на атамных рэактары. Добра абсталяваны вучэбныя лабараторыі рэгістрацыі ініціючых выпраменьванняў і выкарыстання радыёактыўных ізатопаў. Пад кіраўніцтвам дацэнта В. Я. Яўнага распрацаваны спецыяльныя стэндды для вывучэння сучасных радыёэлектронных прыладаў. У бліжэйшы час спецпракты-

кум старэйшых курсаў папоўніцца работамі па аптычнай сувязі, эфекту Мёсбаўэра, работай па даследаванні энгілячэй паэтронаў і іншымі.

Мы выконваем многа работ на падставе гаспадарчых дагавораў з прадпрыемствамі і арганізацыямі, многія з іх даюць значны эканамічны эфект. Толькі за 1974 год прапрацоўкі кафедры дазволілі атрымаць эканомію каля аднаго мільёна рублёў.

У сучасны момант мы распрацоўваем электронныя і оптыкаэлектронныя прылады для устаноў міністэрства прыборабудавання і электроннай прамысловасці, для навукова-даследчых інстытутаў, біялагаў і геолагаў. Тэма, каго захапляе рамонтныя, рыхтуюць апаратуру для даследаванняў прыроды Далёкага Усходу і для першай савецкай экспедыцыі ў Гімалай.

С. ШУШКЕВІЧ, загадчык кафедры ядзернай фізікі, прафесар.

КАФЕДРА ЗВЧ

Цяпер на кафедры звышвысокіх частот працуюць адзін доктар і во сем кандыдатаў навук, пры кафедры—28 аспірантаў вочнага і завочнага навучання.

На нашай кафедры спецыялізуюцца звыш 90 студэнтаў III, IV і V курсаў дзённай формы навучання.

Арменцэвровачны профіль спецыяліста — выпускніка кафедры — метады генерывання, узмацнення, распаўсюджвання і апрацоўкі сігналу, распрацоўка адпаведнай апаратуры для генерацыі, ператварэння сігналу і выдзялення іх з шуму.

Выкладчыкі кафедры чытаюць лекцыі як па агульных радыёфізічных дысцыплінах («Тэорыя вадання», «Тэорыя хвалевых працэсаў», «Вакуумная электроніка», «Электроніка ЗВЧ», «Статыстычная радыёфізіка і тэорыя інфармацыі»), так і па спецыялах: «Асновы імпульснай тэхнікі», «Апрацоўка вынікаў фізічнага эксперымента», «Выпраменьваўчыя устаноўкі», «Дыфракцыя радыёхваль», «Фізіка ЗВЧ», «Сучасныя метады аналізу і разліку электронных схем» і іншыя.

Усе студэнты, што спецыялізуюцца на кафедры, займаюцца навукова-даследчай работай, таму што заданы па тэмах курсавых работ звязаны з рэ-

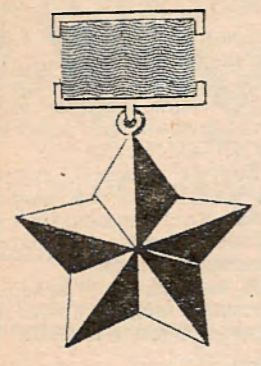
альнай навуковай тэматыкай. На кафедры пастаянна вядуцца даследаванні па 5—6 гаспадарчадагаворных тэмах: у галіне галаграфіі, па метадах выяўлення і ацэнкі складаных сігналаў, па разліку электронных схем на ЭВМ, па распрацоўцы антэнаў канструкцый і апаратуры для вымярэння амплітуды і фазы сігналу і інш.

З 1967 года пры кафедрэ дзейнічае студэнцкая навукова-даследчая лабараторыя (СНДЛ), якая ад выканання тэхнічных заданняў па асобных пытаннях кафедраальных гаспадарчадагаворных тэм перайшла да выканання самастойных гаспадарчадагаворных работ. Толькі за 2 апошнія гады студэнтамі СНДЛ выканана такія работ на суму 140 тысяч рублёў. Распрацаваны ў СНДЛ д'ягностычны аналізатар вібраакустычных шумуў (АНД-1) атрымаў высокую ацэнку на канферэнцыі па метадах тэхнічнай д'ягностыкі авіяпрадукцыі, якая адбылася ў Маскве.

Выпускнікі кафедры працуюць на заводах (і ў НДІ пры іх) электроннай і радыёпрамысловасці Беларусі, у інстытутах АН БССР, на нашай кафедрэ і ў лабараторыях НДІ ПФП пры БДУ.

В. ІЗОХ, прафесар.

МІНСК — ГОРАД-ГЕРОЙ

Раздзел «Старонкі славы баявой» выдзе в. а. дацэнта кафедры гісторыі ГСРР гістарычнага факультэта Л. А. Міхайлюскі.

(Працяг. Пачатак у № 32, 35 за 1974 г. і ў № 3, 5, 9, 13 за 1975 г.)

Нягледзячы на цяжкія, мінскае партыйнае падполле жыло і змагалася. Многія высокапастаўленыя гітлераўцы і іх памагатыя знайшлі сваю пагібель у Мінску. Гауляйтэр Кубэ жыў на беларускай зямлі, не ведаючы ні хвіліны спакою. Падпольныя і партызанскія групы літаральна палявалі на яго. І ніякая ахова не дапамагла выратаваць фашыскага звадзатага ад народнай расправы. Прыгварод Кубэ быў прывезены ў выкананне ў ноч з 21 на 22 верасня 1943 года.

Члены райкома і партызанскія Латышчаны ў тыя дні жылі радаснай весткай: спецатраду «Дзіма», які расцягнуўся ў тэрыторыі лясак, удалося расправацца з катом беларускага народа. «генеральным камісарам» Беларусі Кубэ. Гэта складаная і небяспечная

аперцыя была расправавана камандзірам спецаграды Давідам Ільчом Чупрысам і начальнікам разведкі і контрразведкі Якавам Іванавічам Свєртаржыцкім. Ажыццявіла яе А. Г. Мазанік. Яна падклала міну ў доме гітлераўскага стаўленіка. Міну гэту даставілі з партызанскага атрада падпольшчыкі М. П. Дрозд і М. Б. Оспава. За выдатнае выкананне задання камандавання і праўленны пры гэтым гераізм А. Мазанік, М. Оспава і М. Дрозд удасноены звання Героя Савецкага Саюза.

Зямля літаральна гарэла пад нагамі гітлераўцаў. Яны маглі грабшчы горад, забіваючы людзей, мучыць іх, але гаспадарамі яны не былі. Так, напрыклад, калі захопнікі прыйшлі ў Мінск, яны змянілі многія назвы вуліц. Але ўжо ў пачатку 1942 года фашысты вымушаны былі выдаць загад, з якога вынікала, што «вуліцам, названым імем фюрэра або імёнамі гітлераўскіх начальнікаў, зараз жа даць нейтральныя назвы, таму што надпісы вуліц, названыя згадымі імёнамі, як правіла, зрываюцца зламанымі асобамі з насельніцтва або палягваюцца зневажальным прыскам».

У данясенні бригадзіфюрэра «СС» генерала паліцыі фон Готберга гаворыцца: «Мінск з вялікай колькасцю дамоў, руінамі і гэта з'яўляецца прыбегжышчам для бальшавіцкіх тэрарыстычных і дыверсійных груп. Нельга забываць і пра наяўнасць друкарні, дзе выпускаюцца варожыя прапа-

гандысцкія матэрыялы». Важнае месца ў сваёй рабоце мінскае партыйнае падполле ўзяла стварэнню партызанскіх атрадаў і наладжванню сувязі з імі, забеспячэнню іх зброяй, медыкаментамі і цёплым рэчам. Так, напрыклад, партыйная група чыгуначнага вузла горада Мінска камплектавала невялікія групы чыгуначнікаў і адпраўляла іх у партызаны. Акрамя гэтага, імі было выратавана многа моладзі з гэта і таксама адпраўлена ў атрад.

Пры актыўным удзеле і дапамозе партыйнага падполля ў наваколлі Мінска савецкімі патрыётамі былі арганізаваны партызанскія атрады «Мшывец», № 208, атрад Нікіціна, «Штурм», імя Будзёйнага, імя Чкалава, імя Фрунзе, імя Лазо, «Бальшавік», імя Суворова і іншыя.

Падпольшчыкі мелі сваіх людзей на ўсіх больш ці менш значных аб'ектах працуўка. Яны сістэматычна вялі назіранне за праходжаннем вайсковых эшалонаў, збіралі падрабязныя звесткі аб колькасці і ўзброенасці мясцовага гарнізона, бралі на ўлік і пад нагляд штабы і часці, што прыбылі ў Мінск, а таксама якія праходзілі праз Мінск, даведваліся пра маршруты і руху. Гэтыя звесткі паступалі ў партызанскія атрады, і дзякуючы ім партызаны маглі сістэматычна пускаться пад адхон вайсковыя эшалоны працуўка.

Нават акупанты прызнавалі мужнасць і стойкасць партызан, праўленых у ба-

ях за сваю свабоду сваен краіны. У сумы забітага нямецкага лейтэнанта Рорбах (з часцей Гудэрыана) было знойдзена пісьмо да яго былога дырэктара: «Вы пытаецеся, якой я думкі аб чырвоных партызанах. Я магу толькі сказаць, што іх паводзіны ў час бою недаступны розуму. Не гаворачы аб настойлівасці, хітраці і бязлітасных метадах бою, аб чым у вас там, магчыма, вядома, самае выдатнае ў іх—гэта неймаверная упартасць».

Мінск ператварыўся ў адну з асноўных баз многіх брыгад і атрадаў. Аб гэтым таксама сведчаць назвы брыгад, такіх, як 1-я Мінская, 2-я Мінская, 3-я Мінская. З Мінска ў бліжэйшыя ад горада брыгады партызан паступалі зброя, ваенныя матэрыялы, медыкаменты, ішло людское папаўненне, перадаваліся каштоўныя разведвальныя даныя. Тысячы ніцэй звязвалі падпольшчыкаў горада з партызанамі.

У той жа час мінскае падполле атрымлівала неацэнную дапамогу ад партызанскіх атрадаў і брыгад.

Вялікую дапамогу Мінскай партыйнай арганізацыі аказвалі камсамольцы і несаюзная моладзь. Пытанні арганізацыі і дзейнасці камсамольскага падполля ў Мінску вялікую увагу ўдзяляў па ўказанні ЦК КП(б)Б Цэнтральны Камітэт ЛКСМБ. У жніўні 1942 года ім быў зацверджаны і накіраваны за лішню фронт Мінскі міжрайонны камітэт ЛКСМБ ў наступным саставе: Я. І. Лукін —

сакратар камітэта, М. П. Саламацін — намеснік сакратара, А. П. Бадзягіна — член камітэта. Да месца прызначэння ў Мінскую вобласць з састава міжрайкома прыбыў адзін толькі Я. І. Лукін. М. П. Саламацін і А. П. Бадзягіна загінулі ў дарозе.

Міжрайком камсамола праз сваіх сувязных кіраваў маладымі падпольшчыкамі Мінска. У снежні 1942 года быў створаны Мінскі падпольны гарадскі камітэт ЛКСМБ. Гарком наладзіў сувязь з камсамольцамі і моладдзю горада, аб'яднаў іх у падпольныя камсамольскія арганізацыі, якія складаліся з баявых груп.

Уся работа камсамольскіх арганізацый горада вялася пад кіраўніцтвам партыйнага падполля. Асабліва храбра дзейнічалі ў Мінску падпольшчыкі камсамольска-маладзёжнай арганізацыі «Андруша». У гэту арганізацыю уваходзіла 300 камсамольцаў. Кіраваў ёю рабочы хлебазавод Мікалай Кедышка. На чале арганізацыі стаяў штаб, размяшчаны на ўскраіне горада, у кватэры рабочай сям'і Аучаровых. Штаб аб'ядноўваў пад сваім начальствам 30 падпольных груп. За перыяд сваёй дзейнасці падпольная арганізацыя «Андруша» здзейсніла ў горадзе 40 буйных дыверсій.

У арганізацыі «Андруша» была створана спецыяльная група, якая знішчала фашыстаў проста на вуліцы. Па няпоўных даных было знішчана звыш 50 акупантаў і іх памагатыя.

У ноч на 7 лістапада 1943

года гітлераўцам удалося высачыць і акружыць штаб арганізацыі «Андруша» на падпольнай кватэры па Матілеўскай шашы. Бой быў зьнята няроўным. Мікалай Кедышка засланіў сабой таварышаў, якія паспелі уцячы, а сам знішоў у сабе сілы прыстрыць аднаго гітлераўца і атрымаў мёртвым зваліўся на ганак. Імем мужанага камсамольца названа зараз адна з вуліц сталіцы Беларусі.

Рад буйных дыверсій здзейснілі падпольныя камсамольскія групы на чале з Галінай Сасінай і членам Мінскага міжрайоннага камітэта ЛКСМБ Любам Гайдучонак, у міндалу на стаяўніцай Л. Гайдучонак не раз праікала ў Мінск, сустракалася з падпольшчыкамі на явочных кватэрах, інструктавала іх, давала заданні, правярала іх выкананне. Па яе заданню падпольшчыкі спалілі некалькі складаў з хлебам і запасамі прадуктаў, прызначанымі для фашыскай арміі, перадалі партызанам шмат зброі і боепрыпасу, пераправілі ў лес 68 савецкіх грамадзян.

Камсамольскае падполле, накіроўваемае камуністамі, мужа і самааддана змагалася з ворагам да самага вызвалення горада ад гітлераўскіх акупантаў. У гэтай барацьбе загінулі многія кіраўнікі арганізацыі: Ядзя Бераскевіч, Аляксандр Вялюжын, Валя Туловіч, Мікалай Кедышка, Любоў Кляўко, Галіна Сасіна, Яўген Сіткевіч і многія іншыя падпольшчыкі.

Свята беражэ беларускі народ памяць пра сваіх сыноў і дочак. Залатымі літарамі ўпісаны іх імёны ў хроніку слаўных камсамольскіх спраў.

(Заканчэнне будзе).

У РЫТМЕ СУЧАСНАСЦІ

Кафедра фізікі паўправаднікоў — адна з буйнейшых на фізічным факультэце як па колькасці студэнтаў, што спецыялізуюцца на ёй, так і па размаху навуковых даследаванняў. Калі ў канцы другога курса студэнты-фізікі выбіраюць сабе спецыялізацыю, на нашай кафедры праводзіцца спецаб'яднае конкурснае змаганне, так як колькасць заяў значна перавышае колькасць вакансій.

Загадае кафедрай член-карэспандэнт АН БССР, прафесар В. Д. Ткачоў.

Падрыхтоўка спецыялістаў праводзіцца ў нас па двух профілях: фізіка паўправаднікоў і паўправадніковых прыбораў, радыяцыйная фізіка паўправаднікоў; радыёфізіка, фізіка і тэхналогія вытворчасці, практычнае, разлік і выпрабаванне паўправадніковых прыбораў і іх тэхналогіяй.

На кафедры вядзецца вялікая навукова-даследчая работа, і з кожным годам усё больш шырока прыцягваюцца да яе студэнты. У

навуковых лабараторыях кафедры будучыя фізікі знаёмяцца з сучаснымі метадамі вывучэння паўправаднікоў, праводзяць самастойныя даследаванні. Тэматыка студэнцкіх распрацовак звязана з навукова-даследчай работай на кафедры, якая ахоплівае асноўныя напрамкі сучаснай фізікі цвёрдага цела і паўправаднікоў:

даследаванне фізічных якасцей (электрычных, фотаэлектрычных, аптычных, парамагнітных) крышталю паўправаднікоў пры нізкіх і звышнізкіх тэмпературах; даследаванне люмінесцэнцы крышталю паўправаднікоў пры магутным лазерным і электронным узбуджэнні; праблема гарачых носьбітаў у паўправадніках, распрацоўка цвёрдацельных генератараў ЗВЧ дзянапазону; вывучэнне электроннага спінавога рэзанансу ў паўправадніках; даследаванне паўправадніковых лазераў; даследаванне уплыву абраменьвання электронамі, гама-квантамі, нейтронамі і пратонамі высокай энергіі на якасць п/п матэрыялаў; распрацоўка прычыплаў паўправадніковай фатаграфіі.

Кожны тыдзень на кафедры праходзіць навуковы семінар, дзе абмяркоўваюцца актуальныя праблемы фізікі паўправаднікоў. Значную частку прысутнічаючых на семінары складаюць студэн-

ты. Кожны з іх можа выказаць сваю думку па тэму ці іншаму пытанню, прыняць удзел у дыскусіі.

Нашы студэнты кожны год удзельнічаюць ва ўніверсітэцкай студэнцкай навуковай канферэнцыі, у рэспубліканскім і усесаюзным аглядах студэнцкіх навуковых работ. На рэспубліканскім аглядзе 1974 года 5 работ былі аднесены да I катэгорыі. Найбольш цікавыя работы, якія уяўляюць сабой закончыныя навуковыя даследаванні, апублікаваны.

Студэнты V курса з лістапада па люты праходзяць вытворчую практыку на базе ВТА «Інтэграл», інстытута АН БССР, НДІ ПФП і на нашай кафедры. Базы для практыкі абсталяваны сучаснымі устаноўкамі і прыаорамі. Кіраўніцтва практыкай ажыццяўляюць вядучыя спецыялісты базавых устаноў. У час практыкі студэнты звычайна працуюць на штатных пасадах інжынерамі, тэхнолагамі, апэратарамі, даследчыкамі. У час вытворчай практыкі студэнты знаёмяцца са структурай прадпрыемства, слухаюць лекцыі па пытаннях аховы працы і тэхнікі бяспекі. Адначасова яны праходзяць грамадска-палітычную практыку, вучацца працаваць у вялікім калектыве, кіраваць калектывам.

В. ДАБЭРА, дацэнт.

Дацэнт кафедры ЭММ А. М. Аранскі гутарыць са сваімі супрацоўнікамі. Фота Г. МАРОЗОВА.

УДАРНАЯ ПРАЦА—КРАІНЕ

Трэці працоўны семестр 1974 года пакінуў аб сабе добрую памяць: упершыню будаўнічымі атрадамі факультэта ўзяты мільёны рублёў у суме асвоеных каля 1.100 тысяч рублёў. Гэта добры адказ на зыкл партыі, на рашэнні XVII з'езда ВЛКСМ па асваенню ў 1974 годзе больш мільярда рублёў капіталаўкладання.

Асабліва патрэбна адзначыць работу нашых цалінных атрадаў: «Аэліта» (асвоена 222 тыс. руб.), «Спектр» (150 тыс. руб.), «Чапаеў» (109 тыс. руб.) і беларускі атрад «Кваркі-74» (120 тыс. руб.). Рукамі студэнтаў нашага факультэта узведзены будынік у Уральскім і Томскай абласцях, у Беларусі і ў

сваім родным горадзе Мінску. Ударная праца байшоў і камандзіраў СБА адзначана граматамі раённых камітэтаў партыі і камсамола.

Усе атрады вялі вялікую грамадска-палітычную, культурную, спартыўную работу. У гэтым плане нельга не адзначыць атрад «Чырвоная змена» (камандзір Волкаў, камісар Казлоўскі).

І, вядома, вельмі важна, што даў працоўны семестр самім студэнтам. Для многіх гэта пазнанне сябе, знаёмства з таварышамі, магчыма — самаасваенне, значнае узбагачэнне жыццёвым вопытам.

Зараз у разгары падрыхтоўка да правядзення працоўнага семестра 1975 года. Пачалася яна з падбору кандыдатаў на пасады камандзіраў і камісараў СБА.

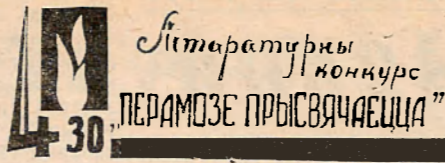
Тут хочацца адзначыць добрую работу камсамольскага бюро першага патака II курса (сакратар Пракошова).

Сфарміраваны атрады. У працоўны перыяд яны будуюць звычайна асабліва высокую работу; арганізуюць догляд за помнікамі, акажучь дапамогу ветэранам вайны і працы. Кожны атрад рыхтуе студэнтаў баявой славы, прысвечаныя 30-годдзю Перамогі.

Мы прыкладзём усю сілу, каб трэці, працоўны семестр 1975 года прайшоў на высокім узроўні. Бо ён праводзіцца пад лызям «30-годдзю Перамогі — наша ударная праца».

М. ВЕЧАР, начальнік штаба працоўных спраў камітэта камсамола фізфака.

ГЕРОЮ ВАЙНЫ

Кіем звякла вельмі кні!
Дарогу распазнае... Спявае звонкагалосая
Перад ім— на мовах сваіх вясна.
Смеласць не стае, дыбціца палосамі
За што ты яго знявечыла, Светлая ярына.
Жудасная вайна? Чалавечай снічаю Дзеці гарэзліва скачучь
Вочы плаўлі без дна. Па першых праталках вясны...
А ты дабрала вочы Пякельным сваім агнём. А ён толькі можа бачыць
...Нясмеда па вушчы Апашні бой вайны.
Цёмнаю ноччу—днём. ...Кіем звякла вельмі
А бую ён— само бястрашнае, Дарогу распазнае,
Не зломак у працы, бай... Франтавым сумленнем
О як гэта жудасна, У вочы глядзіць мае.
страшна: Тамара КУПРЭВІЧ.

СТАЦЬ У СУРОВЫМ МАУЧАННІ ЛЕС...

Застыў у суровым маучанні лес. Навакол буялі палетки вясны,
І песня на момант заціхла... Кусцлася жыта і кветкі.
А потым, а потым пачулася стрэлы — адзін... Пачуліся стрэлы — адзін...
Вялі на расстрэл камуністаў. Ад гневу качаліся кроны.
Спакойна, спакойна навакол было, А песня, а песня паспела
Маўчалі выносныя сосны, Падняцца у высокае неба, узляцець,
Маўчаннем хацелі дапалягчы... І вера іх у перамогу жыла, Клікала на злізанне.
«Стоі, хопць валідацца з ім!» Ліда АКСАМІТ.

РАСКРЫВАЦЬ ТАЙНЫ ГІСТОРЫ

Археалагічны гурток гістарычнага факультэта быў створаны ў кастрычніку 1974 года, праз год пасля утварэння кафедры археалагічнасці не раскрывае сутнасці справы. У гуртку павышаюць узровень сваіх ведаў і аматары этнаграфіі, нумізматыкі. Яго пасаджэнні праходзяць вельмі плёна, захапляюча, у чым вялікая заслуга належыць кіраўніку гуртка дацэнта Міхаілу Федаравічу Філенку і яго самым актыўным памочнікам А. Трушаву, А. Анцуху, А. Мазуркевічу, В. Ілужнікаву.

У гуртку працуюць тры сектары: сектар друку, сектар інфармацыі і сектар наглядных дапаможнікаў. Дарэчы, газета археолагаў — адзіны орган сярод усіх гурткоў гістфака. Рэдагуе яе Ю. Чарняўскі.

Галоўная задача сектара інфармацыі, які ўзначальвае А. Ягэрчыцкі, — дапамога студэнтам у падборы неабходнай літаратуры для курсавых і навуковых работ, укладанне спісу літаратуры па археалогіі, этнаграфіі і іншых дапаможных гістарычных дысцыплінах. Задача мінімум заключачца ў складанні картатэкі усіх помнікаў, якія размешчаны на тэрыторыі Мінскай вобласці. Потым гурткоўцы складаць картатэку помнікаў Беларусі.

Сектар наглядных дапа-

можнікаў на чале з А. Плавінскім займаецца афармленнем альбомаў, усемагчымых дапаможнікаў па археалогіі і этнаграфіі.

Работа сектараў заслухоўваецца кожны тыдзень на пасяджэннях гуртка. Два разы ў месяц праводзіцца агульны сход, чытаюцца даклады. Вельмі цікавымі былі выступленні В. Ілужнікава, А. Мазуркевіча, А. Плавінска, напрыклад, расказаў пра дэндрохраналогію, г. зн. пра вызначэнне часу палста па залягаючаму ў ім дрэву.

На рэгіянальнай археалагічнай студэнцкай канферэнцыі, якая праходзіла з 24 па 28 лютага г. г. у Пет-

разаводску, журы прысудзіла навуковым студэнцкім работам два дыпламы ІІ ступені і адзін дыплом ІІІ ступені. Гэта ўжо вялікі поспех, калі ўлічыць, што на канферэнцыі прысутнічалі прадстаўнікі 14 ВНУ! Доклады, атрыманыя высокаю ацэнку, былі прадстаўлены на XXI Усеагульнай археалагічнай студэнцкай канферэнцыі, якая праходзіла ў Маскве ў канцы сакавіка.

Мабыць, самай вялікай і плёнай работай, зробленай за час існавання гуртка, былі раскопкі Сенніцкай групы курганаў, якія вяліся пад кіраваннем дацэнта Э. М. Загарульскага.

Упершыню раскопкі гэтай групы курганаў зрабіў у 1878 годзе археолаг Г. Татур. Гэтыя чатыры пахаванні спецыялісты адносяць да XII—XIII ст.

Вядучы раскопкі, студэнты знайшлі многа пасрэбраных бус, керамічных старажытнарускіх вырабаў, бронзавыя падвескі.

А наперадзе ў археолагаў яшчэ многа цікавых заданняў і не менш цікавых адкрыццяў.

На здымку: археалагічныя раскопкі пад Рагоўкай вядуць студэнты гістарычнага факультэта.

А. ПЕРХАРОВІЧ, студэнтка вячэрняга аддзялення журфака.

Загледчы кнігасховішча А. Сінькевіч і бібліятэкар Н. Малчан падбіраюць літаратуру для чытачу. Фота С. ДЗЯЯНКАВА.

ПРАЦУЕ КІД

На фізічным факультэце вучацца замежныя студэнты з ДРВ, Кубы, ЧССР, ГДР. Для ўстававання дружбы паміж савецкімі і замежнымі студэнтамі ў пачатку снежня 1974 года на фізфаку быў арганізаваны клуб інтэрнацыянальнай дружбы.

Інтэрклуб складаецца з некалькіх сектараў. Навуко-

вы сектар займаецца прыцягненнем замежных студэнтаў да ўдзелу ў СНТ. Напрыклад, у апошняй, XXXII студэнцкай навуковай канферэнцыі ўдзельнічала 15 замежных студэнтаў.

Члены сектара перапіскі падтрымліваюць сувязь з інтэрклубамі Кішынёва, Львова, Баку, Батумі, Ду-

шаное, а сектар друку выпускае газету «ІНТЭР». Члены ідэалагічнага сектара чытаюць лекцыі па маладзёжнай дэмакратычнай руху ў свеце, праводзяць работу са студэнтамі па інтэрнацыянальнаму выхаванню. Ёсць у КІДзе сектар міжнародных сувязей. У яго кампетэнцыі — сустрачы замежных дэлегатаў. Культмасавы сектар рыхтуе вечары, дыскусіі па актуальных тэмах, «агеньчы-

кі» спецыяльна для замежных студэнтаў і членаў інтэрклуба, актыўна працуе і спартыўны сектар.

Баявымі ядрам клуба з'яўляюцца студэнты В. Барышкіна, І. Курбан, А. Сяўкіна і ІІІ курса — С. Слосарэнка, А. Цімошчанка.

У будучым пры КІДзе будзе створаны тэатр мініяцюры, адкрыццям школы часнага танца.

Л. БАРЫСЕВІЧ.

БРЫГАДА ДРУЖНЫХ

Універсітэт — храм навукі. Гэта аксіёма настроівае асітырыента на сур'езны лад. Для многіх з тых, хто ніколі не быў у сценах ВНУ, храм навукі уяўляецца чымсьці недаступным, сумнаватым. Гэтым работам даводзіцца пераадолець пэўны патэнцыяльны бар'ер, перш чым адважыцца на паступленне ў БДУ.

Цімацілі лекцыі пра ўніверсітэт, сустрачы з аўчонамі шч «Дні адкрытых дзвярэй» знаёміць моладзь з універсітэтам, уздзейнічаючы на розумы. Але часта

эфектыўны іншы шлях — эманцыпаваны. Што ж, фізікам, як вядома, не чужая прырка... І вось на сцяне паяўляюцца маладыя, вясёлыя работы, самі яшчэ нядаўня абтурыенты. Яны «агітуюць» песнямі, танцамі, вершамі.

Агітбрыгада нарадзілася на фізфаку нядаўна. Ей няма яшчэ і паўгода. А складаецца яна ў асноўным з самых юных фізікаў — першакурснікаў. Тым не-

менш у іх ёсць ужо вялікі поспех — першае месца на конкурсе агітбрыгад універсітэта. Але галоўнае, сама паяўляюцца маладыя, вясёлыя работы, самі яшчэ нядаўня абтурыенты. Яны «агітуюць» песнямі, танцамі, вершамі.

Іх не шмат, энтузіястаў агітбрыгады: шэсць студэнтаў першага курса — Л. Зайцава, А. Цімошчанка, В. Курбан, А. Сяўкіна, Т. Прахарэнка, Л. Падзінок, два дзюкаўскія —

Л. Бялова і В. Васілеўскі, а таксама нахільнік і арганізатар гэтай васьмеркі — І. Клімашэўская. Прыемна, што работы не толькі з задавальненнем спяваюць, танцуюць і іграюць, але і добра вучацца. Амаль усе яны здалі сесію без «троек», а Зайцава, Сяўкіна і Цімошчанка — выдатнікі.

Прыемна, што на факультэце паявіўся новы самадзейны калектыў, добра, што у яго якаясь мэта—агітацыя.

В. ДРАКО.

НА БЛАКІТНЫХ ДАРОЖКАХ

Закончыліся двухдзённая спарбортны на плаванні у праграме XXIII круглагадовай спартакіяды універсітэта, прысвечанай 30-годдзю Перамогі савецкага народа над фашыскай Германіяй.

Студэнты 9 факультэтаў прымаілі ўдзел у розыгрышы на званне чэмпіёна універсітэта на 100-метровых дыстанцыях усімі спосабамі плавання і ў дзвюх эстафетах 4x100 м.

Найбольш падрыхтаванай аказалася каманда фізічнага факультэта, якая і заняла першае месца ў агульнакамандным заліку, набраўшы 319,5 ачка. І гэта не выпадкова. Студэнты ІІ курса В. Вярцінская, В. Кісялёў, В. Скуратавіч, І курса — В. Аляксеў, А. Сямёнаў, І курса вячэрняга аддзялення — Л. Клуцкі, якія плаўлі ў складзе каманды фізфака, выступаюць у зборнай універсітэта. Астатнія члены

каманды дружна падтрымлівалі сваіх лідэраў на усіх дыстанцыях. Вялікую дапамогу пры падрыхтоўцы каманды да спарбортнага аказу старшы выкладчык В. Нікіцін.

Добра падрыхтавалася да першынства і каманда матэматычнага факультэта, якая, набраўшы ў агульнакамандным заліку 228,5 ачка, упершыню заняла другое месца. Чэмпіёнамі універсітэта ў асабістым першынстве сталі студэнты гэтага факультэта С. Максімаў і Н. Стрыжыцкая.

Астатнія месцы занялі каманды: юрыдычнага факультэта (162,5 ачка), ФІМ (130), біяфака (117), гістфака (95), хіміфака (30), журфака (25) і філфака (16,5 ачка).

Выклікае здзіўленне няяўка на спарбортна каманды геаграфічнага факультэта, дзе ёсць многа добрых плыўцоў. А. САВІЦКАЯ.

ЛІСТОК ДАІ

Існуючыя правы дарожнага руху дзейнічаюць ужо два гады.

Змяненні ў сферы дарожнага руху выклікалі рад змен і дапаўненняў да асноўнага дарожнага нарматыўнага акту. Такія змены ўведзены з 1 красавіка гэтага года.

Адразу ж агаворымся, што такіх змен вельмі многа. Мы ж раскажам пра тую асноўную, якая датычыць непасрэдных удзельнікаў руху: вадзіцеляў і пешаходаў.

Так, напрыклад, пункт 12 правіл дарожнага руху ўлічвае тую акалічнасць, што наша прамысловасць ужо пачала выпускаць аўтамабілі, абсталяваныя рамянямі бяспекі. У падпункце «б» гаворыцца: «Перад пачаткам руху на транспартных сродках, абсталяваных рамянямі бяспекі, прымацаваць сябе і не перавозіць

ДАПАЎНЕННІ ДА ПРАВІЛ ДАРОЖНАГА РУХУ

пасажыраў, не прымацаваных рамянямі; пры кіраванні машынкам быць у зашпленым моташлемі і не перавозіць пасажыраў без зашплененага моташлема».

Звярнуць увагу: моташлем павінен быць абавязкова ў зашплененым стане. Вельмі важным змяненнем падлягае 116 пункт правіл. Згодна з Дапаўненнямі: «Набліжаючыся да пераходу, вадзіцель павінен знізіць хуткасць шч спыніцца, каб прапусціць пешаходаў, якія ўступілі на пераход».

Адной з распаўсюджаных прычын наездаў на пешаходаў з'яўляецца нечаканы выхад на праездную частку з-за стаячага аўтамабіля ці іншай перашкоды. У Дапаў-

неннях да правіл гэта акалічнасць прадугледжана: «Калі перад пешаходным пераходам спыніўся транспартны сродак, то вадзіцель іншых транспартных сродкаў могуць працягваць рух толькі перажанушыся, што перад спыніўся транспартным сродкам няма пешаходаў. У любых месцах вадзіцель абавязаны прапусціць сляпых пешаходаў, якія падаюць сігналы белага тросцю».

Згодна з Дапаўненнямі забараняецца эксплуатацыя грузавога аўтамабіля і машыны, шыны якіх маюць астакавую глыбіню малюнка пратэктара па цэнтру бегавой дарожкі менш за 1 мм, аўтобуса і тралейбуса — менш 2 мм, легкавога аўтамабіля — менш 1,6 мм

шч да індыкатарнага зносу. Забараняецца таксама эксплуатаваць транспартныя сродкі, калі адсутнічаюць: на аўтобусе, легкавым і грузавым аўтамабілі — медыцынская аптэчка і вогнетушыцель, на машынке з каляскай — медыцынская аптэчка, на аўтамабілі, які перавозіць вогнебеспечныя, выбухавянебеспечныя, ядвяныя ці асобныя грузы — медыцынская аптэчка, вогнетушыцель і іншыя прыстасаванні, прызначаныя для ліквідацыі пажару і забеспячэння бяспекі перавозкі груза.

Аптэчка і вогнетушыцель павіны размяшчацца ў замацаваным стане, у легка даступных месцах.

Я. ТУРАУ, супрацоўнік ДАІ.

«Белорусский университет» — орган парткома, ректората, месткома, комитета комсомола и профкома Белорусского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. В. И. Ленина. На белорусском языке. Газета выходіць па чацвяргях. Тираж 2 000 экз. АБ'ём — 1 друк. ар. АТ 04077 Заказ № 728.

Наш адрас: Мінск, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19. Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі. Рэдактар А. А. ДЗЕРАШ.